

Obr. 1 – Sídlo UNESCO v Paříži

UNESCO

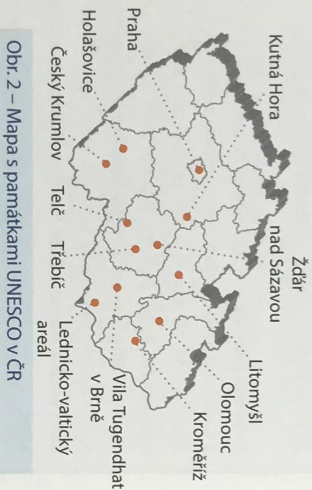
Název je zkratkou anglického názvu **organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu**. Byla založena po 2. světové válce s cílem udržet a rozvíjet vědu, kulturu a výchovu. V současné době je jejími členy 195 států, mezi nimiž je i Česká republika, která ještě jako tehdejší Československo **byla zakládajícím členem**. Organizace od roku 1975 uděluje tzv. **seznam světového kulturního a přírodního dědictví**, který zahrnuje památky, díla malířství a sochařství, místa archeologických nálezu atd., která jsou vybraná pro svoji mimořádnou historickou hodnotu. V rámci ČR je na seznam zapsáno **12 významných kulturních památek**.

Památky UNESCO

Aktuálně je na seznamu památek UNESCO zapsáno 12 památek v ČR. Jde o významné stavby nebo celá historická městská centra.

Proč chráníme památky?

Množství památek, které jsou na území ČR dochované z různých období naší minulosti, je významným bohatstvím naší země. Je povinností každé generace předat toto dědictví dalším, které přijdou po ní, v takovém stavu, aby hodnotné památky dále dokreslovaly nezaměnitelný ráz naší krajiny, mohly dále hostit kulturní akce, pomáhat v rozvoji regionů a hlavně předávat dále vědomí všech dějinných období, které se naší země dotkly. Chránit památky je morální povinností každé vyspělé civilizované země, jakou Česká republika bezpochyby je.

Obr. 2 – Mapa s památkami UNESCO v ČR

Historické jádro Českého Krumlova – 1992

Historické jádro Českého Krumlova je unikátně zachované v podobě pozdně středověkého města. Součástí chráněného území je původně gotický hrad, který byl později přestavěn na zámek, dále pak historické centrum města rozkládající se v meandru řeky Vltavy a barokní zámek-ká zahrada, ve které naleznete populární divadelní scénu s otáčivým hledištěm.

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře – 1994

Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého leží blízko města Žďár nad Sázavou. Byl vystavěn na pahorku za městem slavným českým architektem Janem Blažejem Santinim počátkem 18. stol. Jde o výjimečnou stavbu skvěle pracující se světlem a geometrickými tvary.

Historické jádro Kutné Hory s kostelem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci – 1995

Kutná Hora byla v období od 13. do 15. století po Praze druhým nejvýznamnějším městem Českého království, svůj význam získala díky těžbě stříbra a razbě stříbrných mincí. Bohatství města se promítlo do výjimečných církevních staveb a rozmanitosti historického jádra, které se z části dochovalo až do dnešních dnů.

Zahrady a zámek v Kroměříži – 1998

V Kroměříži se nachází zámek, který je spojen s olomouckým arcibiskupstvím. Významná je také 64 hektarů velká zahrada s proslavenou křehnou zahradou vytvořenou v 17. století. Jde o světově významný objekt zahradišního umění.

Zámek v Litomyšli – 1999

Zámek si i přes přestavby v 18. století uchoval svůj unikátní renesanční vzhled z 16. století včetně sgrafitové výzdoby fasády.

Vila Tugendhat v Brně – 2001

Vila je nejmladším zástupcem na českém seznamu památek UNESCO. Byla dostavěna roku 1930 a představuje dokonale příklad funkcionalistické architektury. V době svého vzniku byla výjimečná i díky využití pokrokových technologických řešení.

Kulturní krajina Lednice – Valtice – 1996

Areal v okolí lednického a valtického zámku byl přeměněn na velmi rozsáhlé území s parkovou úpravou rodem Lichtenštejnů hlavně v 18. a 19. století. V areálu je mnoho drobných staveb dokreslujících atmosféru, jako například prosulý minaret. Areal je považován za nejrozsáhlejší živěkem uměle vytvořené území v Evropě.

Vesnická památková rezervace Holašovice – 1998

Jihoceská obec Holašovice je unikátní téměř kompletně dochovaným celkem historických domů a také tím, že je obec stále trvale obydlena, což umožňuje lepší představení o podobě klasické vsi z období 19. století.

Sloup Největější Trojice v Olomouci – 2000

Morový sloup dostavěný v roce 1754 je významný svoji velikostí (vysoký je 35 m) a velmi bohatou výzdobou.

Židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči – 2003

Výjimečně zachovalá židovská čtvrť je po Jeruzalémě teprve druhou židovskou památkou zapsanou na seznam UNESCO. Čtvrť zahrnuje přes 120 domů.

Co už víme...?

Ochrana památek je znakem každé vyspělé společnosti, proto je velmi důležitá i v ČR, která je navíc na památky velmi bohatá.

2 Otázky a úkoly k opakování

1. Jakou další památku bys navrhl/a na seznam UNESCO?
2. Které české památky byly na seznam UNESCO zapsány jako první?
3. Pod kterou mezinárodní organizací spadá UNESCO?
4. V kterém kraji je nejvíce památek zapsaných na seznamu UNESCO?

Historické jádro Telče – 1992

Telč je město na pomezí jižních Čech a Vysočiny, blízko hranic s Rakouskem. Chráněné je kvůli unikátně zachovalému centru z 16. století, kdy ve městě vládl Zachariáš z Hradce. V Telči je z téže doby také velmi dobře zachovaný zámek. Romantickou podobu historického města mezi rybníky využívají často filmaři, natáčelo se zde mnoho slavných českých pohádek.

